

По време на двата ректорски мандата 2003-2011 г. на доц. Г. Паскалев, МУ – Пловдив регистрира успехи, от мащаба на тези при ръководството на проф. Т. Захариев. Факултетът по дентална медицина заема новата си база (2006 г.), основани са Фармацевтичен факултет (2003 г.) и Факултет по обществено здраве „Тодор Захариев“ (2009 г.) с декан проф. Желязко Христов, изграден е нов, модерен аудиторен комплекс, обновен е двора и е издигнат паметник на *Ив. П. Павлов* – патрон на ВМИ до 1992 г., обновени са студентските общежития, столовете и университетската библиотека, въведено е англоезично обучение на чуждестранни студенти и др.

Университетската многопрофилна болница „Св. Георги“ се простира основно на две териториални бази, в клиниките на които се приемат и лекуват пациенти от цяла Южна България. Тя се явява приемник на бившата Държавна първостепенна болница в Пловдив – първата клинична база на Медицинския факултет в града и е водеща в консултативно-диагностичната и лечебната практика за целия регион. Основаното още през 1942 г. средно медицинско училище

в града, се развива до Медицински колеж с 10 специалности, в рамките на Медицинския университет (от 1997 г.). Тук се обучават и подготвят професионални бакалаври в помощ на голямата медицина и фармация.

Сегашният престиж на Медицинския университет – Пловдив, резултат на всеотдайния труд на поколения преподаватели и учени, отдавна е надхвърлил националните рамки. По думите на неговия ректор чл. кор. проф. д-р Ст. Костянев „Медицинският университет – Пловдив има защитен международен сертификат за качество ... , член е на европейската асоциация на университетите и други авторитетни международни организации, има подписани договори за сътрудничество с близо 100 университета в Европа, Америка и Азия.“ В съвременieto ни, когато дефицитът на духовност е повече от забележим, девизът „*Посветени на хуманността*“ събира в едно високите хуманни идеали и цели на обновения административно-управленски, на лечебно-преподавателския и научен екип в Медицинския университет – Пловдив, *с вяра към бъдещето!*

ЧЛ. КОР. ПРОФ. Д-Р ПЕТЪР НИКОЛОВ – 120-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ

Д. Вучев

И днес, 120 г. от рождението му (1894-1990), личността на изтъкнатия учен – основоположник на съвременната българска фармакология респектира поколения български медици.

Проф. П. Николов е роден през 1894 г. във В. Търново, където завършва гимназия със златен медал. Първоначално работи като помощник-аптекарь. Медицина завършва през 1925 г. в Медицинския факултет (МФ) на Софийския университет, където остава на работа като асистент на видния наш учен проф. Вл. Алексиев, ръководител на Катедра по терапия и фармакология. Специализира фармакология и токсикология във Виена и в Рим. Хонорован доцент е до 1938 г., а редовен доцент – до 1945 г., когато е избран за извънреден професор. Той е първият декан на МФ в Пловдив (1945/1946) и ръководител на катедрата по фармакология във ВМИ-София до 1962 г. През 1947 г. е избран за редовен професор, а от 1958 г. е член-кореспондент на БАН, където от 1963 г. завежда Секция по фармакология към Института по физиология. Проф. П. Николов е дмн, дбн, дхк и „сър“ на международното научно дружество „Пуркиние“. Носител е на много държавни отличия и награди: „Заслужил деятел на науката“, „Народен лекар“, награждаван е с орден за наука и изкуство, златен орден на труда, орден за граждански заслуги, златен медал от БЧК, орден „Кирил и Методи“ и др.

Научните интереси и практическата реализация на проф. П. Николов от самото начало на творческата му дейност са разностранни – насочени към клиничната и експерименталната фармакология, фармакотерапията, вътрешните болести и токсикологията, фито- и балнеотерапията.

Проф. П. Николов остави огромно научно наследство – има публикувани над 250 научни труда в България и чужбина – на руски, френски, немски и италиански езици. Автор е на учебници по фармакология, лекарствени справочници и наръчници по фармакотерапия и фитотерапия, предназначени за студенти, специализиращи и практикуващи лекари. Монографията „Фитотерапия“ (1966) е преведена на руски език и продължава да се ползва от широк кръг читатели.

Изследователската дейност на проф. П. Николов е многостранна, черпеща източници от народната медицина и билколечението. Той доказва лечебните свойства на много български лекарствени растения и продукти – маслодайна роза, лудо биле, вълнист напръстник, горицвет, кукуряк, чесън, на киселото мляко и др. Като поставя началото на фармакологичните изследвания у нас, той е първият експериментатор фармаколог и токсиколог. Участва и в създаването

на оригинални български препарати – пулмохин, вителозин, лактозин, хромохризин и др.

Проф. Николов първи в света открива антипаразитното действие на бигванидни съединения при тропическа малария (синталин, 1943) – една година преди откриването на аналогичен препарат палудрин и до сега прилаган в практиката. Първ доказва лечебните качества и на вълниестия напръстник – *дигиталис ланата*. Изучава лечебните свойства на редица лекарствени растения с противотуморно, диуретично, антиконвулсивно, хипотензивно, антипаразитно действие.

Проф. П. Николов е един от основоположниците и на медицинската токсикология у нас, посвещавайки редица свои трудове на интоксикациите с олово, хлороформ, метанол, антибиотици и др. Съавтор е (с проф. Веселин Петков) на първата у нас „Лекарствена токсикология“.

Проф. Николов има значителни заслуги за създаването на националната фармацевтична промишленост. Дългогодишен член е на комисията по лекарствени средства към МЗ.

Като ръководител на катедрата по фармакология във ВМИ-София, проф. П. Николов има заслужена слава на изключителен педагог и обаятелен лектор. Десетки са неговите ученици. Проф. Николов е член на много национални и чуждестранни научни организации – Германското фармакологично дружество, Международната лига на фармаколозите „Зефир“, почетен член е на Международното биологическо дружество „Пуркиние“, председател е на дружеството на фармаколозите в България, секретар на дружеството на интернистите, почетен доктор на ВМИ-Пловдив (1946), член основател на Републиканското дружество по физиологични науки, почетен член на дружеството на фармацевтите, съосновател на Дружеството по история на медицината в България и др. Участва в редколегии на списанията „Съвременна медицина“, „Фармация“, на международното списание „Ексерпта medica“, „Известия на института по физиология на БАН“ и др.

В историята на българската медицина, като доайен и основоположник на съвременната фармакологична наука, проф. П. Николов освен с широтата и разгърнатостта на научните си интереси, се откроява и с безспорните си теоретико-приложни и практически приноси, актуални и днес във фармакологията и фармакотерапията. Името му се свързва със създаването на родното фармацевтично производство, за което медицинската и публичната общественост у нас му дължи заслужено уважение и признателност.

